

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2484/2018
20.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступа Душан Мијатовић, адвокат из ..., против туженог „Житосрем“ АД са седиштем у Инђији, кога заступа Слободан Петковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 173/18 од 01.06.2018. године, у седници већа одржаној дана 20.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог „Житосрем“ АД са седиштем у Инђији, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 173/18 од 01.06.2018. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог „Житосрем“ АД са седиштем у Инђији за накнаду трошкова ревизијског поступка у укупном износу од 44.800,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 103/17 од 11.10.2018. године, одбијен је тужбени захтев да се поништи као незаконито решење туженог од 06.12.2012. године, којим је тужиоцу отказан уговор о уређењу права, обавеза и одговорности број .../... од 28.05.2003. године и којим је тужиоцу престао радни однос, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 315.772,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Трећим ставом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка за износ преко усвојеног од 43.034,00 динара са траженом затезном каматом.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 173/18 од 01.06.2018. године, преиначена је пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 103/17 од 11.10.2018. године и поништено је као као незаконито решење туженог од 06.12.2012. године којим је тужиоцу отказан уговор о уређењу права, обавеза и

одговорности број .../... од 28.05.2003. године и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 379.000,00 динара.

Благовремено поднетом ревизијом тужени побија другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14 – у даљем тексту ЗПП) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Неосновани су наводи ревизије о почињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, јер је суд везан чињеницама које по спроведеном доказном поступку савесном и брижљивом оценом сваког доказа засебно и свих доказа заједно утврди и на основу резултата целокупног поступка, старајући да се да се предмет спора свестрано расправи и утврде чињенице које су важне за доношење одлуке.

Супротно ревизијским наводима чињенични исказ дат у тужби странка може да оспори током поступка, а суд ће, на основу резултата целокупног доказног поступка, оценити коју ће чињеницу узети за доказану.

Очигледну грешку у писању броја 384. тачка 4. ЗПП, уместо броја 394. тачка 4. ЗПП, другостепени може исправити у свако доба применом члана 362. ЗПП па у поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу побијане правноснажне пресуде тужилац је био запослен код туженог на основу уговора о уређењу права, обавеза и одговорности број .../... од 28.05.2003. године на радном месту возача пекарског возила, на неодређено време. У опису његовог радног места било је предвиђено да по издатом путном налогу управља пекарским возилом и врши дистрибуцију пекарских производа по продајним местима, да одговара за преузету и издату количину производа, као и за враћену амбалажу. Уговором о раду закљученим између тужиоца и туженог у тачки 4. наводи се да је тужилац у радном односу код туженог на неодређено време, а у тачки 12. да му престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца ако својом кривицом учини повреду радних обавеза, између осталог ако учини повреду радне обавезе у случају да одбије да обавља послове који су му поверени. У алинеји 18. Уговора наведено је и то да повреда радне обавезе постоји ако запослени неизвршава или несавесно, неблаговремено и немарно извршава радне дужности и обавезе.

Тужилац је био на ванредном лекарском прегледу и према извештају о лекара медицине рада од 14.06.2012. године оцењен је као здравствено способан за рад на радном месту возача „Б“ и „Ц“ категорије, али да постоје патолошка стања која представљају контраиндикације за рад ноћу и тежак физички рад, те да се предлаже

рад на краћим релацијама искључиво у кругу општине и тражен је контролни преглед за три месеца са извештајем неуропсихијатра. Тужилац се поново јавио на периодични лекарски преглед и према извештају лекара медицине рада од 09.11.2012. године поново је оцењен као здравствено способан за рад на радном месту ... , али се поново констатује да постоје патолошка стања која представљају контраиндикације за рад ноћу и тежак физички рад, те је сада тражен контролни преглед у краћем року односно за два месеца.

Према налазу и мишљењу Института за медицину рада и радиолошку заштиту „др Д. Карајовић“, тужилац је имао тегобе са лумбалном кичмом од 1993. године, што је утврђено прегледом магнетном резонанцом који је указао на постојање дегенеративних промена на лумбалној кичми уз дискалну килу између четвртог и петог лумбалног пршљена. ЕМНГ испитивањем ногу из 2000. године утврђено је обољење нерава корена петог лумбалног пршљена за десну ногу којим прегледом је 01.06.2012. године указано на обољење нерава десне руке и десне ноге, као и десног рамена са ограниченим покретима десног рамена. Тужилац је био на боловању у периоду од 30.04. до 29.05.2012. године и од 25.10. до 15.11.2012. године због обољења кичме и болести десног рамена.

Тужилац се вратио са одсуства са рада услед болести у петак 16.11.2012. године. Први дан по повратку са боловања од непосредно надређеног референта за ... није добио налог за превоз већ је први налог за превоз добио тек следећи радни дан у понедељак 19.11.2012. године, када је тужиоцу дат налог да изврши превоз пецива до Основне школе „...“ у Инђији. Тужилац је овај налог одбио говорећи да он више није ... и да неће да одвезе, да неће да вози пекарско возило и да то више не може да ради. Након тога му је понуђено да путничким возилом марке „...“ превезе до Београда референта за ... код туженог, што је тужилац такође одбио наводећи да по лекарском уверењу не може да вози ван насељеног места Инђија. Дана 20.11.2012. године ББ му је понудио да изврши превоз 180кг. брашна у „...“ у Старој Пазови што је тужилац такође одбио рекавши да нема возачку дозволу, јер му је ауто остао у сервису и да му је тамо остала и возачка дозвола. Дана 21.11.2012. године тужиоцу је дат налог да изврши превоз четири тоне брашна у пекаре „...“ у Иригу и Руми, што је тужилац одбио, након чега је непосредни руководиолац тужиоца поднео против њега пријаву, јер су се други возачи наводно бунили.

Захтев за утврђивање повреде радне обавезе број ... поднет је 22.11.2012. године и у њему се наводи да је тужилац одбио да изврши налоге за превоз, у периоду од 19.11. до 21.11.2012. године који су детаљно наведени, као и да се тужилац дана 22.11.2012. године није појавио у канцеларији ради узимања налога за превоз. Након подношења захтева дана 23.11.2012. године тужени је донео Упозорење под бројем ... којим тужиоца упозорава на постојање разлога за отказ уговора о раду из разлога јер је одбио да обавља послове који су му утврђени, а сходно тачки 12. алинеја 11 и 18. Уговора о уређењу права и обавеза и одговорности закљученог између сранака (неизвршавање налога непосредног руководиоца и одбијање обављања послова утврђених Уговором о раду). У образложењу Упозорења тужилац је упозорен управо на оне повреде које се наводе у захтеву за утврђивање повреде радне обавезе и упознат је са одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду која је у целини цитирана. Остављен му је рок од пет радних дана од дана достављања Упозорења да се изјасни на наводе из Упозорења. Дана 23.11.2012. године директор туженог је донео решење којим је тужилац привремено удаљен са рада, због учињених повреда радне обавезе, које су

наведене у упозорењу, с тим што је одређено да се привремено удаљење одређује у трајању до месец дана почев од 26.11.2012. године. Тужилац је примио Упозорење и доставио изјашњење на Упозорење 29.11.2012. године. Упозорење и решење о привременом удаљењу достављени су синдикату, који је дао сагласност на ова акта и навео да нема примедби.

Тужени је донео решење број ... од 06.12.2012. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о уређењу права, обавеза и одговорности број .../... од 28.05.2003. године и утврђено је да тужиоцу престаје радни однос са 06.12.2012. године. Тужиоцу је Уговор о раду отказан из разлога што је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе које су наведене у Упозорењу о престанку разлога за отказ Уговора о раду.

Комисија за судско-медицинска вештачења Института „др Д. Карајовић“ није имала у свом саставу кардиолога, а на основу медицинске документације која јој је достављена је утврдила да тужилац није био способан за свој посао у периоду боловања, а да је потом био способан за свој посао, с тим што није био способан за тешке физичке послове утовара и истовара робе, подизања и ношења тежег терета, због утврђеног обољења кичме и десног рамена.

Према налазу и мишљењу судског вештака за област интерне медицине, који је дат на основу увида у комплетне списе и лекарску документацију, тужилац је новембра месеца 2012. године боловао од ангине пекторис која није била препозната од стране лекара јер се преклапала делимично са хорнично симтологијом реуматске болести и неуромијалгијом екстремитета са десне стране (нога, рука и раме), од које се безуспешно лечи годинама уназад. Ангина пекторис је била у фази прединфаркта и са великом вероватноћом се могло претпоставити да би тужилац добио инфаркт да је дошло до физичког замора или великог емотивног стреса и да је неразумевање околине за његове проблеме појачало неповерење да је способан да вози, што га није омело да и даље долази на посао.

Судски вештаци из Института „др Д. Карајовић“ и судски вештак за област интерне медицине нису могли да усагласе своје налазе и мишљења па је вештачење поверено Судскомедицинском одбору Медицинског факултета у Новом Саду, који је у свом налазу и мишљењу потврдио сва обољења која су утврђена код тужиоца, потврђујући да је јасно да је код тужиоца постојала болест крвних судова срца и пре децембра 2012. године када је доживео инфаркт, али како не постоји кардиолошка медицинска документација Одбор се не може изјаснити о тежини те болести пре децембра 2012. године. Из истог разлога Одбор није могао да се изјасни ни да ли је постојала опасност по тужиоца, а тиме и за околину приликом управљања путничким, односно теретним возилом. Тужилац није био способан за послове истовара робе што је представљао опасност како за њега, тако и за околину, а што је утврђено на основу катетеризације која је рађена у децембру месецу 2012. године и која је указала на двосудовну коронарну болест, при чему је сам процес сужења крвних судова морао да траје дужи временски период.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени поступак спровео у складу са чланом 180. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05 и 54/09 – у даљем тексту ЗОР), да су били испуњени услови за отказ уговора о раду из члана 179. тачка 2. овог закона, јер је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе које су му стављене на терет. Према

мишљењу првостепеног суда тужилац сагласно члану 187. став 1. важећег Закона о безбедности саобраћаја на путевима није доказао да је био неспособан за безбедно управљање возилом због умора, болести или таквог психичког стања које га чине неспособним да безбедно управља возилом.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење првостепеног суда, али је закључио да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Према образложењу другостепене пресуде тужиочев непосредни руководиоцац је имао сазнања о тужиочевом лошем здравственом стању у време када је тужилац одбио да испуни радне налоге и није изразио сумњу у његову неспособност да управља пекарским возилом, јер о томе није сачинио службену белешку и није га упутио на ванредни преглед ради утврђивања његовог психичког стања у смислу члана 191. став 1. ЗОБС.

Код утврђене чињенице да је коронарна болест код тужиоца постојала у дужем временском периоду, и у време када је одбио да изврши радне задатке, без обзира на чињеницу што је изјашњавајући се на Упозорење навео да је одбио да их изврши због недостатка путног налога, према мишљењу другостепеног суда сагласно члану 187. став 1. ЗОБС на који се првостепени суд правилно позива али га погрешно примењује, тужилац није неоправдано одбио да изврши радни налог дана 19.11.2012. године. Што се тиче осталих радних налога, они се односе на подручје ван територије општне Инђија, а из ванредних лекарских прегледа који су цитирани у овој одлуци несумњиво произлази да је тужиочево здравствено стање такво да не би требало да врши превоз робе ван територије Инђије.

Врховни касациони суд прихвата закључак другостепеног суда јер је мишљења да тужени, као што то правилно закључује и другостепени суд, сагласно Конвенцији број 158. Међународне организације рада („Службени лист СФРЈ“ „Међународни уговори бр. 4/84, 7/91, у даљем тексту МОР), није доказао да је престанак радног односа био оправдан (члан 9. став 2. Конвенције). У време када је одбио да поступи по радном налогу, тужилац је већ боловао од коронарне болести, а извештаји лекара медицине рада упућивали су на смањење радне способности и потребу за чешћим лекарским прегледима.

Стога и по оцени Врховног касационог суда у конкретном случају нису испуњени услови из члана 179. тачка 2. ЗОР, члана 94. тачке 1, 14. и 25. Колективног уговора туженог и чл. 4, 11, 12. и 18. Уговора о раду за отказ уговора о раду тужиоцу.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је применом члана 165. став 2. у вези са чланом 154. ЗПП, према постигнутом успеху ревидента у ревизијском поступку.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић